

TOIMENPIDEALOITE 34/2014 vp

Viljelijöiden oikeusturvan parantaminen tukivalvonnoissa

Eduskunnalle

Maaseutu, maaseudun ihmiset ja maaseudun vihreät elinkeinot ovat jo nyt maksaneet kovan hinnan hallituksen säästötoimista ja byrokratian kasvattamisesta.

EU-maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä hallitus ja vastaava ministeri totesivat useaan otteeseen, ettei uusia tukileikkauksia ja menetyksiä viljelijöille tule. Hallitus myös lupasi, että maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä se tulee karsimaan maatalouteen liittyvää byrokratiata sekä selkiyttämään ja yksinkertaistamaan tuotantotukien rakennetta sekä tukivalvontoja.

Käytännössä hallituksen toimet niin EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksessa kuin kansallisissa ratkaisuisakin kuitenkin tuovat maatalouteen tilatasolle merkittävät leikkaukset, kannattavuuden heikentymisen, kasvavan byrokratian, entistäkin monimutkaisemmat tukijärjestelmät sekä 20 % raskaamman tukivalvonnan. Tämä hallituksen maatalouden kannattavuuteen ja byrokratiaan liittyvä tekojen ja sanojen ristiriita on kasvanut jo historiallisiin mittoihin.

Keskusta odotti, että hallitus olisi valtion talousarvioesityksessään vuodelle 2015 toteuttanut toimenpiteitä maa- ja metsätalouden kannattavuuden parantamiseksi sekä byrokratian karsimiseksi ja viljelijän oikeusturvan parantamiseksi.

Gallup Elintarviketieto tekee järjestelmällisesti maatalousyrittäjille laajoja kyselytutkimuksia, joissa selvitetään Suomen maatalouden nykytilaa, kartoitetaan tulevaisuuden suunnitelmia

sekä tiloilla tehtävien ratkaisujen taustavaikutuksia. Uusimman tutkimuksen aineisto on kerätty keväällä 2014, tutkimus valmistui syksyllä 2014.

Maatilojen kehitysnäkymät 2020 -tutkimuksen perusteella noin 70 % viljelijöistä kokee maatalouteen liittyvän byrokratian nakertavan edellytyksiä työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin. Byrokratia nousi tuloksissa merkittävimmäksi työssäjaksamisen uhkatekijäksi. Suuri osa maatalouden byrokratiasta liittyy tuotantotukien ehtoihin, haku- ja etenkin tukivalvontaprosesseihin sekä niihin jatkuvasti tehtäviin muutoksiin. Viljelijän oikeusturvaa on välttämätöntä parantaa selkeyttämällä sekä tukiehtoja että niiden valvontoja.

Keskusta edellyttää, että tukien valvontaseurauksia kohtuullistetaan, jos rike on ollut vähämerkityksellinen ja tahaton eikä tavoitteena ole ollut taloudellisen hyödyn tavoittelu.

Viljelijälle ei pidä langettaa sanktioita, jos pinta-alatiedot muuttuvat viljelijästä riippumattomasta syystä. Peltopinta-aloja koskevaa järjestelmää ja karttakäytäntöä on yksinkertaistettava ja käytännölle tarpeettomien karttojen tekemistä on vähennettävä.

Mahdollisen maatilavalvonnan lopputuloksesta on annettava tieto viljelijälle mahdollisimman pian, jo valvontatilaisuuden lopuksi, jos mahdollista. Valvontaprosessia on nopeutettava niin, että tuet eivät jää maksukieltoon kohtuuttoman pitkiksi ajoiksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

TPA 34/2014 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin tuotantotukibyrokratian vähentämiseksi, viljelijöiden oikeusturvan parantami-

seksi, tukivalvontojen keventämiseksi sekä valvontasanktioiden kohtuullistamiseksi.

Helsingissä 4 päivänä marraskuuta 2014

Kimmo Tiilikainen /kesk
Mikko Alatalo /kesk
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Lasse Hautala /kesk
Antti Kaikkonen /kesk
Timo Kalli /kesk
Anne Kalmari /kesk
Elsi Katainen /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Katri Komi /kesk
Timo V. Korhonen /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Jari Leppä /kesk
Mika Lintilä /kesk
Markus Lohi /kesk

Eeva-Maria Maijala /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Terhi Peltokorpi /kesk
Arto Pirttilahti /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Juha Rehula /kesk
Eero Reijonen /kesk
Markku Rossi /kesk
Simo Rundgren /kesk
Mikko Savola /kesk
Juha Sipilä /kesk
Ari Torniainen /kesk
Tapani Tölli /kesk
Mirja Vehkaperä /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Laila Koskela /ps